

sprejeti pogoje, ako bi jih Buri stavili, a Buri o tem nočejo nič vedeti in to znači, da njihova stvar ne stoji tako slabo, kakor bi radi vedeli razni anglofilji.

Dopisi.

Iz šmarskega okraja. (Prav zanimive reči) vam moram danes poročati o ptujski korundiči iz naših krajev. Lansko leto vozil se je neki ciklist iz Ptuj po cestah šmarskega okraja. Ves truden in vpehan se vstavi pred gostilno na Belem. Ogledujoč si okolico, pravi sam pri sebi, to je izvrsten kraj za moje namene, luža pri luži, in zraven šmarski potok, ki se vije kakor izstreljena vrv; če jih le par tu ostane, potem se bodo že razmnožile. Imena bližnjih posestnikov, ki so se mu zdeli nemška ali drugače ugodna, zapiše si v svojo knjigo. Ne dolgo potem prišli so prvi korundiči po poštah v naše kraje. To vam je bilo kvakanje! Šmarski poštar je neki skoraj zbolel od samega strahu, na Podplatu in v Pristavi so pa rekli, da še nikoli niso slišali lepših glasov, kakor glasove teh živalic. Ja, ja, je že tako, vse se ne dopade vsem! Na Belo so dali dve lepi plemenski korundiči, eno sta sprejeli devici Brunhilda in Krimhilda v Lembergu, eno neki fant blizu Sv. Eme itd. Na Belem sta lazili korundiči od hiše do hiše. Če se je na oknu zaslišal znani kva, kva, hitro so ga odprli in korundiča je skočila na mizo. Koj so jo obsedli vsi domači, ter občudovali to lepo stvarčico. Nekateri so dejali, samo zlobni jeziki morejo reči, da je laška žaba giftna krotka! Saj ni giftna, pritrčili so vsi; in bolj ko se je napejala, bolj so se smejali, bolj se jim je dopadala. Možki in možički so včasih imeli cele zборе, še na cestah, da so poslušali in občudovali korundičo, dokler se niso čisto očarani drug od drugega ločili. Tudi k Šoršovim bi jo korundiči radi potegnili, pa kaj, upali se niste, ker v tisti hiši še je zmeraj nekaj dobrega duha od »gospoda« ostalo. Znano je, da imajo žabe rade muhe in pajke, a čudno je, da se ta korundiča križastega pajka boji. Zakaj li? Najbolj zapeljiva luža za korundiče pa je na Belem lovčeva, po domače jagrova ob veliki cesti. Sem sta se že sto in stokrat napotili, pa kaj, ko lovec zmeraj z nabito puško skrit za hlevom stoji, in posebno korundiče neki iz vrstno zadene.

Na korundiči je pač vse lepo! A mlademu fantu se na njej dopade najbolj njeni papirnati pas, na katerem stoji tiskano z lepimi črkami: N. pr. blagorodni gospod J. J. v . . . Tak pas se ne sme nobeden zgubiti. Fant jih nosi zmeraj s seboj po vseh žepih in še za klobukovem traku. Dva fanta, eden blizu Šmarja, drugi blizu Sv. Eme doma, sta se pretečeni pust ženila. Ta bi imel vzeti Kosovo Zlatico, drugi Strnadovo Dragico. »Poglej Zlatica, poglej Dragica«, rekla sta, »kaj je tu zapisano«. »A kaj pa?« Dekle reče: »N. pr. blagorodni gospod J. J. v . . .« in vpraša: »A kdo je to?« »I, Zlatica, i Dragica, kaj ne poznaš mojega imena?« »Kaj, ti si gospod, a veš kaj, gospoda jaz ne bom vzela«, rekli ste obe. Zdaj jima udari korundičin smrad v nos, obe si ga zatise. Vsled mastnih zaušnic je 4 krat počilo in tičici ste odrčali kakor blisk, fanta sta pa ostala z otečenimi lici. Tako slovo dajejo snubačem, ki se družijo s korundiči! Ta dva fanta sta toraj ostala sama, samici ste pa tudi še Brunhilda in Krimhilda.

Pri nas je pa navada, da mora vsak, ki se vsled svoje okornosti pustni čas ni mogel oženiti, pustni terek ploh vleči. In vlekla sta ga imenovana fanta, Brunhilda in Krimhilda. Sestanek so imeli pri ciganu in od tod naj bi šlo čez Geše do Šmarja. Da bi bolj korajžno potegnili, privoščili so si naravnih pijač iz najboljših fabrik. Pil je tudi še peti veliki gospod iz Belega in 4 korundiči, katere ima ta družba v reji. Vpregli so

toraj spredaj dva para korundičev, potem sta vstopili leberski gospici in na zadnje imenovana fanta, veliki gospod pa je jahal ploh. Omeniti se moramo, da ste Brunhilda in Krimhilda prinesli najlepših umetnih cvetic, ker v tem času naravnih ni, ter ste okrasili sebe, korundiče, fanta in plohgospoda. To vam je bil krasen prizor, vse se je lesketalo v najlepših barvah! Proti Gešju je šlo počasi, ker je precej breg. Na vrhu pred Šoršovo hišo pa se korundiči kar na enkrat vstavijo, vihajo nose in hočejo nazaj po vsej sili! Ploh-gospod je komaj vse v red spravil in potem vam je šlo na vdol, kakor sto peklenščekov! Kakor bi se zemlja odprla in vse požrla, zgine pred lovčevno hišo celi vlak. Korundiči so poskakali namreč v gnojnico in potegnili vse za seboj. Neko čudno grgljanje se je slišalo in se pokazalo potem pet črnih človeških podob, pred kojimi je od groze in strahu vse bežalo. — Žaba še neki iz trona v lužo skoči, ali plohgospod tega ne veste? Ni toraj varno voziti se s korundiči!

Ploh-gospod se snaži in pere, ter se sramuje sam pred seboj in pred svetom, da se je dal zapeljati od korundičev. Stem mu je minila tudi želja po županovi časti, tako, da se še bojda občinskih volitev ne bode vdeležil, ki se bodo v kratkem vršile. Korundiče pa je jager pepelnico sredo vse postreljal. Vsi korundičarji se bodo vsled tega menda spametovali, belskemu lovcu pa gre čast, da je iztrebil naše luže teh pošasti, in zaslužil, da ga volite za župana!

Sv. Ilj nad Mariborom. (Zlata poroka.) Dovolite, gosp. urednik, častitim bralcem »Slovenskega Gospodarja« na kratko popisati zlato poroko 70letne Magdalene in 79letnega Matija Rošker. Dne 10. februarja zbralo se je mnogo ljudstva blizu kolodvora ter od tod spremljalo slavljence proti cerkvi. Marsikomu se je solza udrla od veselja, ko je videl, kako krepko sta korakala zlato-ženin in nevesta za godci med ovenčanimi dekletji. Za njima so sli krepki trije sinovi in sorodniki. Ob pol deseti uri prišla sta v cerkev, katera je bila že prenapolnjena. Stopila sta pred oltar; domači gosp. župnik opravili so cerkvene obrede in molitve, potem se je darovala v zahvalo slovesna sv. maša. Po sv. maši, dasiravno je zelo deževalo, je hotelo vse staro in mlado videti zlato-ženina in nevesto. Spremili so nju do nekdanje narodne gostilne g. Franca Zelzerja, kjer se je nadaljevala gostija pri pogrnenih mizah. Med sprevedom od cerkve se je slišala krasna godba, a oglašili so se tudi zvonovi, ker je bil zlato-ženin že čez 50 let cerkveni upravitelj (križanec) ter vestno izpolnjeval to nalogo. Mu po vsej pravici častitamo; Bog ga živi še mnogo let! V proslavo zlate gostije vdeležilo se je tudi več č. gospodov; po primernem nauku podarili so g. župnik v imenu milost. kneza in škofa prelepo darilce v papirnatem zavitku: zlat za 20 Kron. Samega veselja in hvaležnosti so solze zaigrale zlato-poročencema, ko sta prejela visoki dar nadpastirjev. Vršilo se je mnogo napitnic; naša venčana dekleta so nam prepevala kratkočasne pesmice.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. Katoliško politično društvo za slovenjebistriški okraj bo prihodnje nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri popold. zborovalo v Poljčanah v Gajšekovi gostilni. Govorili bodo državni poslanec g. Fr. Robič o političnem stanju v državnem zboru, g. dr. Fr. Rosina o združništvu in g. Fr. Mlakar o vinski kupčiji. Katoliško in narodno zavodni možje, pridite v obilnem številu na

zborovanje, ne ustrašite se tudi slabega vremena! Na svidenje v Poljčanah!

Tabor v Žalcu. Kakor se poroča nasprotnim listom, nameravajo štajerski slov. državni in deželni poslanci obdrževati meseca marcija tabor v Žalcu. Nekateri listi vedó tudi povedati, da se bo govorilo na taboru v Žalcu o vprašanju celjskih slovenskih vsoprednic. Mi si pridržujemo, o pravem času označiti svoje stališče k nameravanemu taboru. To pa že danes povemo, da se bo potem v Žalcu moralo tudi o tem govoriti, ali sta vendar le res dva slovenska poslanca več ali manj zakrivila znano resolucijo Stürgkhovo. — Ljudstvo zahteva jasnosti o tem, kar delajo in ne delajo naši poslanci!

Gornjigrad. V Gradcu je umrl prejšnji oskrbnik grajščine ljubljanskega škofa v Gornjemgradu, g. Josip Hofbauer. Ni bil prijatelj Slovencev!

Ljutomer. V Ljutomeru nimajo že dolgo več domačina, da bi jim županil, zato so si sedaj po odstopu Švarca izvolili zopet tujca, ki se je še nedolgo naselil med njimi, namreč »nemškega« notarja Julija Turna. Pokrij si svoje lice, ponosni Ljutomer!

Črnagora pri Ptuj. Piše se nam iz Dravskega polja: Mnogo se govori o zadnjih volitvah na Črnigori, pri katerih je zmagala — hvala Bogu — slovenska stranka. Po nekaterih listih se očita narodnim Črnogorcem, da so premalo skupaj držali pri volitvi in niso enotno postopali. To je res, ampak tega niso krivi Črnogorci, ampak oni, ki bi jih morali poučiti in v red spraviti. Tega pa nekateri gospodje niso storili. Zmerjati čez druge, sam pa brez načrta delati in svojo osebo rivati naprej, čeprav ni nikjer priljubljena, to bi nas skoraj spravilo ob zmago. In res se imamo zahvaliti za zmago vrlim poljancem, posebno zavednim Lovrenčanom, ki so prišli s svojimi voditelji vzorno in enotno disciplinirani k volitvi ter nam priborili zmago. Slava njim!

Od Sv. Trojice v Slov. gor. nam pišejo: Kratek predpust je boljši, ko dolgo leto. V preteklem letu je bilo v naši župniji le osem parov poročenih. V letošnjem predpustu pa je bilo 6 parov oklicanih. In kar je za nas velika posebnost, na pustni ponedeljek tri poroke. Dve posestnici: Matilda Zdravec in Alojzija Čeh iz Senarske, sta si privzeli pomočnika za svoji posestvi. Prva Matevža Rajšpa, mlinarja; druga pa Janeza Pilingerja. Tretji pa je bil Janez Potočnik, ki si je vzel za tovarišico življenja Marijo Cotar; ker je mizar in ima pomagade, ne potrebuje pomočnice, temuč le tovarišico. (Ker prevzame rokodelstvo po svojem očetu J. Potočniku, kateri vam je, kot dober, izvrsten mizar gotovo znan, priporočam vam tudi mladega mojstra, da bi mu bili naklonjeni, kakor njegovemu očetu). Mnogo sreče vsem trem!

Zdravniki pri Sv. Trojici v Slov. gor. Že celih 10 dni zdihujejo naši bolniki, ker morajo v slabi poti daleč hoditi k zdravniku. Predno se je še poslovil od nas naš prejšnji zdravnik dr. Ant. Vilimek, ponujal se nam je eden, o katerem pravijo, da precej po hrastovem listju diši, pa se je skesal in drugam obrnil. Nato je sever drugega prinesel, kateri pa se je prestrašil naše »blatne dežele«, in drugi dan ga je že jug nazaj na sever potisnil. Zdaj pa govorijo, da pride eden izpod Votanovega hrasta tolažbe in veselja delat našim mamikam in mimikam. Gotovo je velik Nemeč, ker pravijo, da se kliče dr. Zirngast. Želimo, da bi ne prišel k nam, če pa že, da bi se ne zaljubil preveč v naše blato.

Važni sklepi za domačo politiko. Odborova seja »Save« je dne 16. febr. t. l. v Sevnici odobrila sledeči resoluciji: Postopanje slovenskih poslancev se popolnoma odobrava. V slučaju, ako pride slovensko-nemška gimnazija v Celju v resno nevarnost,

naj se slovenski poslanci v dunajski zbornici poprimejo najskrajnejših sredstev. Nadalje: Politično društvo »Sava« izreka v svoji seji ogorčenje in pomilovanje nad sklepom Kapelčanov pri Brežicah, ki hočejo na sedanji štirirazrednici uvesti nemški poduk za svoje popolnoma slovenske otroke. Op. ured.: O tej stvari priobčujemo v drugem predalu oster dopis, ki osvetljuje ravnanje nekaterih Kapelčanov.

Naše učitelje katoliškega prepričanja zopet napada »Narod« in »Učit. Tovariš«. Čudno je, odkod jemljejo jungovci toliko sape, da se tako grozno napihujejo, še bolj čudno pa je tako razjedanje stanovske vezi! Ali vam tako postopanje narekuje stanovska zavest? Nihče ne blati dandanes na Slovenskem tako grdo učiteljskega stanu, kakor jungovski in liberalni učitelji. Žalostno! Najboljši odgovor proti takim napadom bi bila organizacija katoliških štajerskih učiteljev in odgojiteljev.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici je 17. t. mes. umrl Ivan Suhač, bivši mnogoletni cerkveni ključar in potem siromašni oče. Dopolnil je 85. leto svoje starosti. Po njem žaluje sin vlč. g. dr. Anton Suhač, župnik pri Sv. Ani na Krembergu, drugi sin Matjaš, c. kr. gimnazijski profesor v Celju. Pred očetom je šla v večnost šolska sestra Bonaventura. Blagi pokojnik naj počiva v miru!

Iz bočke okolice. V Ameriko so se odpeljali dne 10. t. mes., z namenom, da pridejo v tujini do boljsega kruha, Janez Pavlin, Josip Čepak, Franc Žehel in Jakob Vovšek. Bili so vsi dobri in pridni delavci.

Vesela vest iz Buč. Danes, dne 16. t. mes. se je jako slovesno otvorila na naših veselih, prijaznih Bučah že tolikanj zaželjena cesarska pošta. Odsihmal bo torej za vselej konec oni napačnosti, da sta se časopisa »Slov. Gospodar« in »Südst. Presse« peljala s poštanim vozom skozi Buče v Kozje, in šele drugi dan smo ju prejeli iz Kozjega. Vrlo se razevitaj, dobro nam došla nova c. kr. pošta na rajskih Bučah!

Iz Kalobja nam pišejo: Marsikaj zanimivega vam imam poročati. Ugodna zima se nam je preoblekla v belo snežno obleko. Dokler ni bilo snega, smo v vinogradih regulili in jih pripravljali za nove nasade, ker trtna uš nam je staro vinsko trto docela uničila. Iz vinogradov in sadnega drevja ni bilo v preteklem letu nobenega pridelka. Čitateljem »Slov. Gospodarja« moram tudi naznaniti žalostno novico. V naši občini se namreč vedno bolj in bolj širi ptujski listič, kateri nam hoče celo občino okužiti in v nered spraviti. Ta grdi črni kozelj beketa od hiše do hiše ter tu pa tam pusti svojo okuženost. Da se ta grda spaka po občini tako hitro širi, sta temu največ kriva občinski predstojnik in njegovi pomagači. Žalostno je nadalje za našo občino, ko se po drugod snujejo vesela bralna društva, pri nas pa vlada taka zaspanost, da je joj! Po sosednih občinah čitajo »Naš Dom«, »Slov. Gospodar« in druge krščanske časnike, pri nas pa razsaja ta kljukec. Naša občina ni Bog ve kako mala, in vendar v družbi sv. Mohorja ni bilo lani več vpisanih kakor 24 udov, med tem ko jih je bilo po sosednih občinah blizu do sto. Torej žalostna poročila iz naše zapuščene občine Kalobje. Delajmo, da bo boljše.

Pretep. V Nadbišecu župnije Sv. Ruperta so se na pustni večer fantje sprli. Prepiru je sledil pretep in 16 letnemu hlapčku Jože Štrakl so razklali črepinjo. Brezvestnega so prenesli v hlev in je malo upanja, da bi ozdravel.

Od Sv. Urbana pri Ptujju. Naznanjam vam, da je bil letos tukaj prvi poročen osemdesetletni J. B. in 76 let stara dvakratna udova M. Š. Ženin, bivši kmet sedaj prevžitkar, bi obhajal mes. januarja letošnjega leta zlato poroko s svojo prvo ženo, katero mu je Bog vzel tričetrlet leta pred petdesetletnico. — Smrtna kosa kosi pri nas obilno žetev. Do srede februarja imamo že 15 mrličev. — O občinskih volitvah v občini Sv. Urban

vam naznanjam veselo vest, da so sedaj vendar enkrat zavedni slovenski volilci sijajno zmagali v vseh treh razredih. Prejšnja bolj nemška stranka s svojim županom g. M. je popolno pogorela. Vi pa, spoštovani odborniki, izberite za župana moža, narodnega in odločnega za blaginjo cele občine, vnetega iz celega srca za vero, domovino in cesarja!

Nemška šola v Kapelah pri Brežicah. Hudomušnež nam piše o tej žalostni nakani Kapelčanov: Dobili smo novo šolo, štirirazrednico, g. okrajni glavar so nam jo postavili, ker smo bili toliko pametni, da smo se zoper njo na glave postavili. Pa zdaj jo imamo, pa je. Pa mi, modre glavice kapelske, smo še nekaj lepšega iztuhtali, hočemo, da bodi ta šola — nemška. Nič ne de, če ne gleštam nemškega otroka, se bodo že naredili taki. Bilo je nekje »drukano« in mi smo brali, da gre tako. Vprašalo se je nekje, kako se delajo nemškutarji, in moder odgovor je bil: vzemi slovensko teslo, bolj ko je neumno, boljše je, pa mu vbij v glavo par nemških besed in mu reci, da ni Boga, pa je nemškutar gotov. O, nemškutarji pa bi mi, modre glavice kapelske, prav radi postali. Zato le nemško šolo! O kako nas bo ta osrečila! Potem se bomo vsaj ložje pomenkovali s Hrvati onkraj Sotle, ker hrvaški ne znamo. In pa »nobel« bomo postali. Nemška gospoda po Brežicah se nam bo kar odkrivala in metre dolge poklone rezala pred nami. Nič več ne bomo »pavri«, ampak »heri«. In pa naša dekleta, potem bodo same »frajlee«. Nemški principi jih bodo hodili snubit. Pa ne samo mi bomo Nemci, ampak vse, vse, kar gleštam mi, modre glavice kapelske, vse si bo navzelo nemško lice. Sveda, ko pridejo nemški »šolmoštri«, bodo nas že učili, kako se pravi po nemški: ajs, jo, stija, tihod, bistahar, da bo srečna naša živina z nemščino, pa tudi mi, ker nam bo potem rajši vlekla in »esterajherji« jo bodo dražje plačevali, ker bo razumela nemški. Seve, seve, za hrvaške in slovenske kraje potem več ne bo, pač nič ne de, bo pa »zarajžala« na Nemško. Hu, pa naše čunke bodo po nemški krulile, krave po nemški mukale, mačke po nemški mijavkale, in naši petelini ne bodo več po slovenski, ampak po nemški zapeli svoj »kikiriki«. Seve, seve, zdaj še naša živina tega ne zna, pa jo bodo že naučili. Da, mi, modre glavice kapelske, mi pravimo, pa tako bo. O, srečna potem naša fara, ko bo postala nemška »flika«! Kako se bodo nevoščljivo ozirali v naš nemški paradiž sosedje iz Dobove, pa Bizeljskega, pa Pišec! Pa srečni bomo samo mi. In potem, ko bo po nemški šoli v naši fari vse nabasano z blago nemščino, kar leze in gre po dveh ali štirih, potem pa postavimo prav pred nemško šolo spomenik naše očeta Bismarka in na desno in levo — seve, šele po smrti — kaka dva »ič«-nemca n. pr. Sorčiča in Janežiča.

Mladeniška organizacija. Marijina družba mladeničev pri Sv. Rupertu v Slov. gor. šteje 148 družtvenikov. V razvedrilo si je omislila »fonograf«.

Gospa Mara pl. Berks ponesrečila. Gospa Mara pl. Berks, soproga drž. poslanca, je v soboto na Dunaju v Doblhoff-ovi ulici tako nesrečno padla, da se je močno ranila na nogi in da so jo morali prenesti v neko bližnjo hišo.

Cerkvene stvari.

Jubilej Leona XIII. Danes 20. febr. se začenja 25. leto, odkar sede na Petrovem stolu v Rimu slavno vladajoči papež Leon XIII. Celi katoliški svet želi sivolasemu starčku, da bi doživel in preživel petindvajsetletnico svojega papeževanja. Vsepovsodi se moli za njegovo zdravje in se pripravlja na proslavo veselega dogodka. — Ker so danes sv. Oče papež Leon XIII. nastopili 25. leto vladanja, je bila v stolni cerkvi slovesna sv. maša in zahvalna pesem. Prisostvovali so poleg č. duhovščine in mnogo vernega ljudstva tudi premil. knezoškof, ki bodo v nedeljo v ta namen peli slovesno sv. mašo.

Društvena poročila.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje »Bral. društvo« ima svoj redni občni zbor dne 23. svečana t. l. v šolskih prostorih ob pol 4. uri popoldne.

Kmetijski zadrugi na Cveni je že preteklo spomlad za petletno dobo izvoljen ravnatelj g. Martin Babič, veleposestnik iz Krapja, in ne Jožef Karba, kot se to v št. 7. »Slov. Gospodarja« poroča. Pri tej priliki priznalno omenimo, da se sedajni ravnatelj, zlasti pa njegov sin Matija, ki je pohajal viničarsko šolo, vrlo trudita za napredek km. zadruga. Poslednji je uzorno oskrboval preteklo leto zadrugo trsnico, ki je vrgla to leto okoli 1500 K gotovega. Ta vrli mladenič je tudi marljiv nabiratelj naročnikov za »Naš Dom«.

Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo dne 2. febr. svoj redni občni zbor. Po običajnem sporedu izvolil se je novi odbor, kateri se je pri prvi odborovi seji dne 9. febr. sledeče sestavil: Predsednik č. g. Jožef Janžekovič, kapelan; podpredsednik g. Janko Čirič, organist; tajnik g. Franjo Horvat, slikar; blagajnik g. Janko Pečič, veleposestnik; knjižničar g. Leopold Zemljč, posestnik; odbornik g. Martin Rožkar, posestnik; namestnikom gg. Matej Kavčič in Janez Müller, posestnika.

Hajdina pri Ptujju. V nedeljo 2. svečana je imelo bralno društvo svoj občni zbor. Potem je bil govor proti »Štajercu«, koliko da škoduje tistim, ki ga radi berejo, ker še bodo tisto vero zgubili, kolikor se je imajo. Na to se je vršila volitev in nabiranje novih udov, katerih je okoli 70 še tisti dan pristopilo in plačalo udnino 1 K. Pristopilo je tudi dosti fantov in deklet. Ni pa bilo nikakšnega nasprotstva pri volitvi, kakor se je v zadnji št. »Slov. Gospodarja« bralo. Ampak vse se je vršilo v najlepšem redu in glasoval je vsak po svoji vesti in tako tudi ptujski gospodje, ki so vsi pristopili k našemu društvu in nam po dve kroni darovali, za kar jim je odbor hvaležen. Novi odbor se je tako sestavil: Mihael Stolec, predsednik; č. g. Janez Rožman, podpredsednik; g. Janez Grahar, blagajnik; g. Alojzij Pogruje, tajnik; gg. Andrej Šlamberger in Martin Sever, odbornika. Potem so nastopili prvokrat naši tamburaši, ki so svojo nalogo prav dobro rešili. Koncem se je igrala igra »Kratek prizor ali božično darilo«. Nastopila sta Janez Hostnik in Ana Petek. Dokler ji ni on obljubil, da bo opustil »Štajerca« in si naročil »Slov. Gospodarja«, ga ni marala. In smeha ni bilo konca ne kraja. — Ptujski gospodje so nam darovali tudi tokrat lepih dobitkov, in začela se je šaljiva tombola. Vsak je bil vesel, kateri je kaj dobil. Čisti dobiček pa ostane bralnemu društvu. Drugi dan je imel odbor svojo prvo sejo, v kateri se je odločilo, koliko časnikov se bo naročilo in na katere kraje. Namreč: »Slov. Gospodarja« v vsako vas po dva, »Naš Dom« pa fantom in dekletom in pa tudi v vsako oštarijo po naši župniji. V bralni sobi so pa na razpolago raznovrstne knjige in časopisi, kakor »Slov. Gospodar«, »Domovina«, »Narodni Gospodar«, »Svetilnik«, »Mir«, Mohorske knjige, »Dom in Svet«, »Vrtec« s prilogo »Angelček« in še več raznega berila.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Kmetško bralno društvo je priredilo dne 2. svečana v gostilni gosp. Skačaja letošnje prvo zborovanje in veselico, katere se je kljub slabemu vremenu udeležilo precejšnje število gostov. Volil se je novi odbor. Predsednikom je bil izvoljen g. Brezočnik Anton, veleposestnik; g. Fišinger, podpredsednik; g. Šel, tajnik in knjižničar; g. Pušnjak R., blagajnik; odborniki č. g. Sovič, č. g. Grušovnik, Dolinar, Lamprecht, Pernat, Sadonik in Skačej. — Govor nam je izostal, ker govornik č. g. župnik iz Remšnika ni mogel priti zavoljo velikega snega, a poslal nam je pismenega, kateri se je glasno prečital, zakar izrekamo gospodu župniku iskreno zahvalo, in ob enem

prosimo, naj nas blagovoli ob prihodnji priliki s svojo navzočnostjo razveseliti. Zatem je bila deklamacija, katero nam je prednašala naša vrla Slovenka, gospodična Julika Ladinek. Kar očarala nas je s svojim ganljivim in ljubeznjivim prednašanjem. Slava nji! Nazadnje je bila šaljiva loterija, katera nam je povzročila prav obilo smeha in zabave. In potem se je razvila prosta zabava. Omeniti moram, da je pristopilo k društvu tudi lepo število tukajšnjih mladeničev, kateri so večidel sami zavedni Slovenci; to je lepo, da se tako zanimajo za narodnost! Pokazalo se je tudi ob tej priliki, kateri gostilničarji, trgovci in obrtniki so na naši strani. Bratje, svoji k svojim!

Jarenina. Kmečko bralno društvo priredilo je dne 9. in 10. svečana sijajni veselici. Petje bilo je izborno. Domača godba starih vojaških godcev se je čutno prilagala koncertnim točkam. Vžigala je srca polnoštevilih gostov. Dvorana je bila natlačeno-polna, dasi so se nekaterniki odtegnili od nas. Zanimiva je bila igra »Zamujeni vlak«. Smelo smemo omeniti, da so igralci igrali prav po mestno. Ne vemo, če bi jih mogli prekositi učeni igralci v tej igri. Izvrtstvo je izpeljal svojo ulogo F. Sekol. Dobro mu jih je brusil sluga Martin in strogo postopal ž njim železniški vratar — Tršavec. Igra je obakrat povzročila veliko smeha in občo zadovoljnost. Videlo se je zanimanje ljudstva za gledališke predstave. Veliko smeha je povzročila šaljiva igra »Štruklji«. Kaj veselo je bilo poslušati šaljivca kmeta pri fotografu. Veselejše zabave ni bilo mogoče prirediti društvu. Zahvaljujemo se mladeničem »Bralnega društva«, da so nas tako lepo in zanimivo zabavali s tema igrama. S sedajšnjim nastopom ste lahko ponosni in mi pa veseli vašega napredka.

Bralno društvo v Laškem trgu. Po prizedevanju vrlih rodoljubov se je posrečilo spraviti bralno društvo v Laškem trgu zopet na trdne noge. Upamo, da bo zavladovalo v društvu kmalu novo življenje. Zadnje nedeljo smo imeli občni zbor, pri katerem smo si določili časnike in izvolili odbor. Potrdil se je stari odbor pod predsedništvom vrliga kmeta Šipka. Med časniki se je naročilo 10 iztisov »Slov. Gospodarja« in posebej še 10 iztisov »Našega Doma«. G. Korošec iz Maribora je prihitel k nam ter nam v poljudni besedi opisal izgred v Trstu ter izvajal iz dogodkov v Trstu, da je slovenskemu kmetu treba skupnega nastopanja in izobrazbe, ako hoče kedaj kaj doseči. Mnogoštevilno zbrano ljudstvo mu je bilo hvaležno za poučljive besede.

Iz drugih krajev.

Stavka in upor v Trstu.

V Trstu je tekla zadnji teden kri. Ljudstvo je po ulicah pobijalo in ropalo ter napadalo vojake, orožnike in redarje, ki so vzdrževali red in mir. Vojaki so parkrat morali rabiti puške ter streljati na upornike. Edenajst oseb je bilo takoj mrtvih, nad osemdeset oseb pa ranjenih, nekateri tudi težko. Izmed ranjencev so že štirje umrli. Kako so se začeli nemiri?

Kurjači na parnikih parobrodnega društva »Lloyd« so ustavili delo, ker jim društvo ni hotelo izpolniti njihovih zahtev, n. pr. da bi samo osem ur na dan delali, da bi ponoči ne bili vsi prisiljeni za stražo na krovu in še nekatere druge želje. Pač pa se je društvo pobrigalo, da dobi iz inozemstva novih delavcev in za sedanji čas mu je priskočila na pomoč državna pomorska oblast. Vsled tega so bili kurjači v nevarnosti, da zgubijo v Trstu delo za vedno. In težko bi kaj napravili s svojo stavko, da jim niso v četrtek, dne 13. t. m. prišli tudi drugi delavci v Trstu na pomoč. Vsi delavci

v Trstu so ustavili delo, tako, da jih je bilo naenkrat okoli 30.000 brez dela. Ulice so bile polne ljudstva. Delavci so se obnašali v obče mirno in dostojno. Pač pa so prišle med delavce na ulico tudi osebe, katerim se je slo za to, da se naredi v Trstu rabuka. Ščuvali in vodili so jih pristaši anarhizma, katerih želje so ravno, da je v državi nemir in upor.

V petek so se dogajale strašne reči po Trstu. Ulice so bile natlačene vznemirjenega ljudstva. Gostilne in prodajalnice so se morale zapreti. Ljudstvo je hotelo, da naj v Trstu nihče ne dela. Koder niso hoteli zapreti gostilne, kavarne ali trgovine, seglo je ljudstvo po kamenju, razbilo šipe, udrlo v prodajalne ter tamkaj ropalo. V petek okoli 4. ure popoldne je šla velika množica po borznem trgu. Od druge strani je prišlo vojaštvo. Bilo je le pol kompanije in množica je dobila pogum. Kamenjala je vojake ter sploh metala nanje, kar je imela in dobila v roke. Posebno divje so se obnašale ženske. Kakor zblaznele so kričale nad vojaki, jih zmerjale, jim grozile ter metale vanje, kar so zgrabile. Neka deklica se je približala častniku, ki je poveljeval oni pol kompaniji ter ga ranila s kamenom, da se je zgrudil na tla. Ko je to videl podčastnik, dal je povelje »ogelj! množica je divje zakričala, se obrnila ter spustila v beg. Na torišču pa je ostalo 5 oseb mrtvih in šest težko ranjenih. Taki žalostni dogodki so se zvršili še po drugih ulicah in tudi v soboto, tako, da štejemo sedaj 11 mrtvih in 80 ranjenih, od katerih so tudi že 4 umrli.

Zvečer v petek so zastražili vojaki vse ulice. Da pa bi jim onemogočili vsako prodiranje, zastavilo je ljudstvo ulice z različnimi predmeti. Iztrgali so tudi plinove svetilke, užgali plin, ki je gorel v velikem plamenu ter razsvetljeval strastne obraze razjarjene množice.

V petek so imeli delavci zborovanje, na katerem so določili osebe, ki se imajo pogajati z avtoriteto nastopa v delo. V soboto je bilo posvetovanje delavcev in delodajalcev, kjer se je doseglo popolno sporazumljenje. Delavci so v ponedeljek zopet začeli delati. Vkljub temu pa so še trajali nemiri tudi v soboto naprej.

Ljudstvo je vrelo po ulicah in se razgovarjalo o dogodkih preteklega dne. Posebno so bili ljudje razkačeni nad vojaki, ki so včeraj streljali. Ljudstvo jih je psovalo in zmerjalo. Vojaki pa so stali mirni in nemi ter se niso brigali za vse psovanje. Še le popoldne je prišlo ob 1/4. uri zopet do spopada v ulici Korzo. Ljudje so začeli metati kamenje na vojake. Vojaštvo je dvakrat ustrelilo in ljudje so zbežali v stranske ulice. To je vendar navdalo množice s strahom.

Sobotni večer je bil miren. Vojaki, redarji in orožniki so hodili po mestu, tudi ljudje so prihajali v večjih gručah, a do krvavega spopada hvala Bogu ni več prišlo.

Bati pa se je bilo, da se bodo pri pokapanju ustreljenih dogodili novi izgredi. Za to so ustreljene pod vojaško stražo pokopali že ob 2. uri v nedeljo zjutraj. Nihče ni vedel, kaj se godi, in mir se ni kalil.

V nedeljo se je razglasilo nad Trstom izjemno stanje in nagel sod. To je naredilo velik utis na ljudstvo. Na vsako zoperstavljanje je po teh odredbah določena smrtna kazen, ki se takoj izvrši. V nedeljo je vladal v Trstu popolen red.

V ponedeljek so delavci začeli zopet z delom, in upati je, da se v Trstu ne bodo več ponovili taki strašni in grozni dogodki, kakor pretekle dni.

Nemiri v Trstu.

Zgoraj smo v posebnem članku skupno spisali, kako so se izgredi v Trstu začeli, kako so se razvijali in kako so končno minili. V naslednjem hočemo še podati brez

vsakega načrta nekaj dogodkov in slik o tržaskih nemirih.

Slovenski rodoljub — mrtev. Med umrlimi ranjenci v Trstu se nahaja tudi slovenski rodoljub Fran Bona. Prebodel ga je bajonet. Prenešen v lekarno Velmieta, od tod v bolnico, kjer je umrl. Bone je s prijateljem Lekanom pred kavarno Tergestej opazoval izgrednike, ko ga je v vrvenju vojak z bajonetom prebodel.

Nagli sod je pričel poslovati. Prvi pride pred nagli sod neki uporni občinski šolski sluga. Krvnik z Dunaja je že prišel v Trst, da bo izvrševal svoj posel.

Laški meščani na begu. Mnogo laških meščanov je zapustilo Trst ter odšlo v druga mesta. Tudi v Ljubljano so prišli. O dogodkih v Trstu pripovedujejo grozne reči. Pravijo, da je nevarnost za življenje bila zelo velika in ne upajo si takoj vrniti v Trst nazaj.

Burja v Trstu. V nedeljo je začela razsajati po Trstu tudi huda burja, kar je mnogo pripomoglo, da so se ljudje z ulic umaknili v stanovanja. Ubogi vojaki imajo vsled burje največ pretrpeti, posebno infanteristi polka št. 27. iz Ljubljane, ki so prvičkrat doživeli tako burjo.

Vojaki v Trstu. Seveda so se hitro poklicali ne samo orožniki, ampak tudi vojaki iz drugih mest v Trst, da pomagajo vzdrževati red. Iz Ljubljane je odšlo 600 vojakov v Trst. Tudi v Mariboru je moralo biti vojaštvo pripravljeno na odhod, a odšli so le dragonci, ki pa niso mogli razviti svoje moči, ker jim je baje drčalo na gladkem tržaskem kamenju.

Pomanjkanje živeža. V soboto je pričelo v Trstu manjkati zelenjave, jajec in drugih živil, ker se ni moglo nič več uvažati. V soboto je začelo pri pekih, ker so jim delavci ustavili delo, pomanjkovati tudi kruha.

Parniki, ki so prihajali proti Trstu, so se ustavljali daleč proč od luke na prostem morju. Bati se je bilo, da se moštvo pridruži izgrednikom, katerih število bi se s tem le povečalo.

Naskok žensk na nadporočnika. V »Via nouva« so spoznale v soboto popoldne demonstrujoče žene in dekleta nadporočnika, ki je v petek zaklical usodni »ogelj!« in ki je tudi neko dekle s sabljo ranil. V par sekundah je bil dotični oddelek obkoljen od kričeče množice. Žene in mlade deklice so kot blazne skočile na častnika. Kričale so nanj, da se bodo maščevale za ranjeno dekle. Častnik je potegnil revolver in ustrelil. Ranjena je bila neka deklica. Demonstrantje so nato uprav zbesneli. Podrli so častnika na tla, vojaki so častnika hoteli iztrgati množici in tako je nastal na cesti cel vrtnec vojakov in demonstrantov, ki so bili nakopičeni drug na drugega. Na cesti je ležalo kamenje in na vojaštvo se je usul kamenit dež. Vojaštvo je zopet ustrelilo. Množica se je na to razpršila. Število ranjencev se ni določeno. Vojaštvo je neprestano krožilo po ulicah.

Naskok na mrtvašnico. Velika množica je naskočila v soboto popoldne mrtvašnico, kjer leže mrtve žrtve. Vojaštvo je množico z nasajenimi bajoneti potisnilo proč od mrtvašnice, vendar se je naskok parkrat ponovil. Vojaštvo je naskok vsakokrat odbilo.

Postni uradnik ustreljen v uradu. Postni asistent Fitzko je bil v petek v uradu, ko je prodrla kroglija v urad. Zadel ga je v trebuh in ga ranila. Poslopje poštnega urada pri borzi in cerkvi sv. Antona je vse razbito od krogelj.

Policaja Jakoba Mihelusa so izgredniki z revolverjem ustrelili ob 7. zvečer v soboto. Ob 6. uri je prišel ta policaj na svoje mesto in njegov sinček mu je prinesel večerjo. Ko je odvečerjal, je šel k nadzorniku Jessu po dovoljenje, da bi smel poslati po četrto vina. Ta je tudi odvečerjal in ga je poslal na svoj račun po vino za oba. Eno minuto zatem, ko je policaj odšel, so počili

trije strelj. Neki deček pribeži k inspektorju in pové, da je Mihelus ubit. Mihelus je star 47 let ter zapušča vdovo in tri otroke. — Dva druga redarja so vrgli izgredniki v morje, a ko sta se pošteno skopala, so jih rešili.

Strašen potres na Kavkazu

je porušil skoraj popolnoma mesto Šemaha blizu kaspiskega morja. 2000 oseb je našlo smrt pri potresu, 4000 hiš je porušenih. Tudi v 34 vaseh v okrožju Šemaha je naredil potres veliko škode, 27 oseb je izgubilo življenje. V vasi Marasa blizu Šemaha se je odprl ognjenik ter začel bljuvati ogenj. Potok Geončaika si je izbral vsled plazov celo drugo, novo strugo. Dosedaj so v Šemahi izkopali že 800 mrtvih oseb. Ruska vlada, — ponesrečeni kraji leže na ruski zemlji — je takoj podarila ponesrečencem 50.000 rubljev ter storila vse, da se jim polajša življenje. Nesreča se je zgodila dne 13. t. m.

Lešnik zadušil! Trinajst mesečnemu otroku dala je pred kratkim na Nemškem mati lešnike, da bi se motilo. Potem odide po opravkih. Ko se za nekaj časa vrne, najde otroka že sčrnelega. Zadušil se je z lešnikom. Hitela je po zdravnika, pa bilo je prepozno. — Matere! bodite previdne, ker otroci nesejo k ustom, kar dobe.

Pred poroko ponesrečila se je dekla M. Pelegrin iz Falcade na Južnem Tirolskem. Na cesti med Moeno in San Pellegrino so jo našli v snegu zmrznjeno ravno isti dan, ko bi se imela vršiti poroka.

Revščina v Galiciji. Pod tem naslovom je izdal Stanislav Ščepanovski, poljski

narodno-gospodarski pisatelj, knjižico o razmerah v Galiciji. Na podlagi statističnih podatkov dokazuje, da umira v Galiciji na leto 50.000 ljudi od lakote in 70.000 ljudi se izseljuje, da bi ušli smrti od lakote. — V Galiciji derejo judje.

Velika železniška nesreča se je zgodila pri Karbici. Neka zlobna roka je poskodovala železniški tir. Osojni vlak je skočil iz tira. Strojvodja je mrtev pod železniškim strojem, ki se je prevrnil, kurjač je težko ranjen. Mnogo potovalcev je ranjenih.

Čudno skrb za sina je imel zidar Schramedei v Bilinskem okraju na Češkem. Ustrelil je svojega sina, kakor pravi samo zato, da bi se mu ne godilo tako slabo, kakor njemu. Porotniki so ga obsodili na smrt na vešalih.

Pet dečkov pod ledom. V Příbramu je šlo te dni pet solarjev na le malo zamrznjeni led na ondnotnem ribniku. V hipu se jim je led udrl pod nogami in vsi so zginili v vodi. K sreči je naglo došla pomoč, ki je trem dečkom rešila življenje, dva so pa mrtva potegnili iz vode.

Velik potres na Ruskem. Dne 13. t. m. ob 1. uri popoldne se je pojavil v Elisabetpolu velik potres, ki je povzročil ogromno škodo. Bližnje mesto Šemaha je pa popolno porušeno. Tudi v Astarahu so čutili potresni sunek.

300.000 „kratkih“ zgorelo. V sredo zvečer je nastal v tobačni tovarni v Fürsten-

feldu požar. Uničenih je bilo do 30.000 kratkih smodk.

Gospodarske drobtinice.

Živinski potni listi za mestno klavnico v Celju. Celjski mestni urad je uredil, da se mora za govejo živino vsake starosti (razun telet, starih pod 6 meseci), ki se v mestno klavnico prižene v pobijanje, imeti živinski potni list, ki se ima v oskrbniški pisarni oddati, predno se živina zakolje, oziroma postavi v hlev. Izvzeta od te določbe so le goveda, ki so iz Celja samega ali pa iz okolice najdalje 10 kilom. Za tako živino sicer živinski potni list ni potreben, pač pa mora lastnik natančne podatke o izvoru živine itd. pismeno ali ustmeno dati na zapisnik, in ti podatki nadomestujejo živinski potni list. Goveja živina, ki nima popolnoma veljavnega potnega lista, ali taka živina, glede katere se o resničnosti zgoraj navedenega podatka o izvoru utemeljeno dvomi, se pod nobenim uvetom ne sme klati ali v hlev postaviti. Prestopki teh odredb so podvrženi sodniškemu kazenskemu postopku.

Listnica uredništva. Braslovče: Ni za političen list! Sicer pa je ta navada upeljana skoro že po vseh krajih Spodnještajerske, in kam pridemo, ako bi hoteli vse opisati. Oprostite!

Loterijske številke.

Gradec 15. febr. 1902. 41, 10, 34, 86, 85,
Dunaj » » » 21, 8, 77, 75, 45

Društvena naznanila.

Dne 2. marca: »Bral. in pevskega društva »Maribor« izvanredni občni zbor v restavraciji Nar. doma ob 8. uri zvečer. Dnevni red: Razdružitev društva.
» 2. in 9. » »Bral. društva« in »Polit. zveze mladeničev« ter »Kmet. zadruga v Jarenini« občni zbor v prostorih »Čitalnice« ob 1. uri pop.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanih na upravnistvo se mora znak za odgovor pridejati.

V najem se da.

Hiša z vrtom in z njivo v Mariboru Gaswerkstrasse št. 25 se da v najem. — Več pove Ivanka Supantič v Bistrici nad Mariborom. 63 2-1

Proda se.

Slivovko, izvrstno, enoletno, prodaja po prav nizki cení Ignac Kramberger v Jarenini. 47 3-1

Helikon, dobro ohranjen, se prodaja pod ugodnimi pogoji. Jože Čerňič »pri Bašteti« v Voholah pri Slov. Bistrici. 72 1-1

Lepo posestvo s hišo, hlevom, s prešo vred, lepim saponosnikom in njivami, se radi starosti pod roko prodaja. Posestvo leži v Malečniku v občini Sv. Petra pri Mariboru, pol ure od mesta. Povpraša naj se pri lastniku Juriju Klemenčič istotam. 74 3-1

Proste službe.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod »1.70 Gradec, poste restante.« 222

Mlad organist in cerkovnik, izurjen v Cecilijanskem petju, išče službe v večji fari. Naslov pri upravnistvu, 57 3-1

Službo cerkovnika, ki je v zvezi z organistovo, želi nastopiti s 1. majem t. l. na taki fari, kjer sta dva gospoda duhovnika. Ponudbe se prosijo na upravnistvo »Slov. Gosp.« pod št. 2. 52 3-1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru se priporoča v razna tiskarska dela.

Posojilnica v Slatini,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, vabi svoje deležnike 69 1-1

redni letni občni zbor

v nedeljo, dne 2. marca 1902,

ob 3. uri popol., v župnišču pri Sv. Križu.

Vspored:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje računa za l. 1901. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Sprememba § 38. pravil o nevdignjenih obrestih. 6. Volitev načelstva. 7. Volitev nadzorstva. 8. Slučajnosti.

O d b o r.

Sluza & Tiller

Maribor

Lekarjeva ulica 8 Apothekergasse 8

knjigoveznica in zavod za zlatotisk

priporočata vezi za vsakovrstne knjige, trakove za vence v zlatotisk in srebrotisku, kartonaže in galanterijska dela * * *

49 5-2

Posojilnica na Frankolovem

reg. zadruga z neom. zavezo ima

redni občni zbor

v nedeljo, dne 2. marca t. l., popoldne po večernicah v prostorih »Kmetijskega društva«

s sledečim vsprejemom:

1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev. 65 1-1
2. Odobrenje letnega računa 1901.
3. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo.
4. Prosti predlogi.

K obilni vdeležbi uljudno vabi

O d b o r.

Med. univ.

dr. Anton Vilimek

usoja si cenjen. občinstvu uljudno naznaniti, da bo de s

10. svečanom 1902

izvrševal zdravniško in zobozdravniško prakso

v Gornjemgradu

v hiši gospe Fišerjeve.

Jožef Brandl,

izdelovalec orgelj * * *

24-21 v Mariboru

se priporoča za stavbe orgelj vsake velikosti po najboljših sistemih. — Prevzamem tudi prenovljenje, popravke in uglasbenje orgelj. — Spričevala od zgotovljenih orgelj so na razpolago.